

Шарму ҳаё аз нигоҳи ислом

[Тоҷикӣ – Tajiki – طاجيکيۃ]

Нависанда: Абдурахмони. А

2014 - 1435

IslamHouse.com

الحياء في الإسلام

«باللغة الطاجيكية»

تأليف: عبد الرحمن . ا.

2014 - 1435

IslamHouse.com

Шарму ҳаё аз нигоҳи ислом

Паёмбари Худо (с) дар ҳадиси шариф мефармояд:

عن أبي مسعود عقبة بن عمرو الأنصاري البصري - رضي الله عنه - قال: قال رسول الله - صلى الله عليه وسلم -: "إن مما أدرك الناس من كلام النبوة الأولى: إذا لم تستح فاصنع ما شئت" (رواه الإمام بخاري)

Аз АбуМасъуд ки номи ӯ Уқба ибни Амри ансорию бадри аст, ривоят шуда, ки гуфт: Расули акрам (с) фармуданд: “Яқинан аз ончи ки мардум аз сухани Паёмбарони пешин дарёфтаанд ин аст, ки агар шарм надошти ончи хости анҷом бидех”. (Бухорӣ)

Дар ин ҳадиси шариф Паёмбари Худо (с) ишора намуданд, ки ин сухани дар боло зикр шуда яке аз фармудаҳои Паёмбарони гузашта аст, ки насл ба насл ва забон ба забон гуфта шуда ва то ба ман расида аст. Ва маънояш чунин аст ки: Шарму ҳаё дар тамоми шариятҳо писандида ва мавриди ситоиш буда аст, пас ҷумла ба чунин маъно аст ки: Агар шарму ҳаё надошта боши ки туро аз муҳаррамот манъ намояд, ҳарчи мехоҳи анҷом бидех, зеро барои худ бадбахтиро пеш меори ва уқубати бадро барои худ омода мекуни.

Аллоҳ таъоло низ дар китоби покаш мефармояд:

﴿اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ [فصلت: ٤٠]

“Ҳарчи мехоҳед бикунед, ҳамоно ӯ (Аллоҳ таъоло) ба ончи мекунад биност”.

Сураи Фуссилат 40

Дар тафсири Анворул Қуръон дар шарҳи ин оят омада аст: "Пас шуморо дар баробари ончи мекунад ҷазои муносиб медиҳад, Заҷҷоҷ мегуяд: Лафзи (иъмалу: ба маънои ҳарчи мехоҳед бикунед) лафзи амр аст ва маънои таҳдиди сахтро медиҳад". (Анворул Қуръон \ ҷ5 \ сураи Фуссилат).

Ҳаё ахлоқест ки Паёмбари Худо дар ҳадисҳои зиёде фазилашро баён карда аст, аз он ҷумла Паёмбари Худо мефармояд:

عن عمران بن حصين عن النبي - صلى الله عليه وسلم - قال: "الحياء لا يأتي إلا بخير"
(متفق عليه)

Имрон писари Хусайн (р) аз Паёмбари Худо (с) ривоят мекунад ки фармуд: “Шарму ҳаё ҷуз хайр ва хуби чизеро пеш намеорад”. (Бухорӣ, Муслим)

Аз Абдуллоҳ писари Умар (р.з) ривоят аст ки Паёмбари Худо (с) фармуд:

عن عبد الله بن عمر - رضي الله عنهما - أن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - قال: "فإن الحياء من الإيمان". (البخاري ومسلم)

"Яқинан ҳаё аз имон аст". (Бухорӣ, Муслим)

Дар ҳадиси дигаре ки имом Муслим онро ривоят карда аст Паёмбари Худо (с) мефармояд:

عن أبي هريرة - رضي الله عنه - أن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - قال: "الحياء خير كله". (رواه مسلم)

“Ҳаё ҳамааш хайр ва хуби аст”.

Ибни Аббос (р.з) дар ҳадиси дигаре аз Паёмбари Худо ривоят карда аст, ки фармуд:

عن ابن عباس - رضي الله عنه - قال: قال رسول الله - صلى الله عليه وسلم -: "الحياء والإيمان في قرن، فإذا نزع الحياء تبعه الآخر".

“Ҳаё ва имон ҳамроҳанд, ҳаргоҳ ҳаё рафт имон ҳам ба дунбол он меравад”.

Ҳаё бар ду навъ аст:

Якум: Ҳаёи табиъи, ки ҳамроҳи табиъати инсон мебошад ва ин дар ҳақиқат беҳтарин ахлоқе аст, ки Аллоҳ таъоло ба банда ато мефармояд, зеро ҳаёи табиъист ки инсонро аз бадихо ва ахлоқи паст нигоҳ медорад ва ўро соҳиби ахлоқи хуб мегардонад.

Дуюм: Ҳаёи иктисоби (ба даст овардашуда) аст, ки аз шиносои Аллоҳ таъоло ва донишани бузургияш ва бо наздик будан бо Ў таъоло ба даст меояд. Ва ҳаминҳам бузургтарин хислатҳои имон аст.

Аз Абдуллоҳ ибни Масъуд (р.з) ривоят аст ки Паёмбари Худо (с) фармуд:

عن عبد الله بن مسعود قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "الاستحياء من الله حق الحياء أن تحفظ الرأس وما وعى، والبطن وما حوى، ولتذكر الموت والبلي" (رواه الترمذي)

"Шарму ҳаё доштан аз Аллоҳ таъоло чунон аст, ки сар ва ончики дар он аст, Ва шикам ва ончи ки дар он аст нигоҳдори, ва инки рӯзҳои марг ва пусиданиро ба ёд биёри". (Тирмизӣ)

Нигоҳдории сар ба маънои фармонбардори аз Аллоҳ таъоло ва фикру гумони хуб ва шоиста дар бораи Аллоҳ таъоло ва амрҳои мебошад.

Нигоҳ доштани ончики дар сар аст монанди нигоҳ доштани чашм аз муҳаррамот, ва нигоҳдории гуш аз дуруғу гуфтори бад ва суханони нораво. Ва нигоҳдории шикам ва ончи дар он аст, аз хуроки ҳаром ва кори ҳаром, нигоҳдории даҳон аз гуфтори нораво, ва нигоҳдории шармгоҳ аз кори ҳаром ба монанди зино, ба ёд овардани марг, зеро марг ногаҳон бар сари инсон меояд ва бар касе замонати дар ихтиёри марг нест. Агар инсон яқинан бидонад ки фардо мемирад албатта кори хубро то фардо анҷом медиҳад, пас марг ҳатми аст ва вақташ номаълум мебошад барои ҳамин инсон бояд ҳамеша барояш омодаги дошта бошад ва омодаги барои марг албатта дар анҷом додани корҳои хайр мебошад.